

BIBLIOGRAFIA

Źródła archiwalne

Archiwum Państwowe we Wrocławiu – zespoły:

- Komitet Wojewódzki Polskiej Partii Robotniczej 1945–1948,
- Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej 1948–1989,
- Państwowy Urząd Repatriacyjny – Oddział Wojewódzki we Wrocławiu i Oddziały Powiatowe – 1945–1951,
- Urząd Wojewódzki Wrocławski 1945–1950,
- Wojewódzki Komitet Żydów na Dolnym Śląsku 1945–1949.

Archiwum Państwowe we Wrocławiu – Oddział w Kamieńcu Ząbkowickim – zespoły:

- Inspektorat Szkolny w Kłodzku 1945–1949,
- Miejska Rada Narodowa i Zarząd Miejski w Kłodzku 1945–1949,
- Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Kłodzku 1950–1973,
- Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Powiatowy w Kłodzku 1950–1975,
- Starostwo Powiatowe w Kłodzku 1945–1950.

Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma – zespoły:

- Prezydium CKŻP,
- Wydział Organizacyjny CKŻP,
- Wydział Produktywizacji CKŻP.

Wydawnictwa zwarte

- Aleksiun N., *Dokąd dalej? Ruch syjonistyczny w Polsce (1944–1950)*, Warszawa 2002.
- Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza*, red. nauk. K. Szwagrzyk, t. 1. 1944–1956, Warszawa 2005.
- Bayer J. H., *Rok TOZ-u na Dolnym Śląsku*, Towarzystwo Ochrony Zdrowia „TOZ”. Oddział Wojewódzki na Dolnym Śląsku w Dzierżoniowie, Wrocław 1947.
- Berendt G., Grabski A., Stankowski A., *Studia z historii Żydów w Polsce po 1945 r.*, Warszawa 2000.
- Borkowski M., Kirmiel A., Włodarczyk T., *Śladami Żydów. Dolny Śląsk, Opolszczyzna, Ziemia Lubuska*, Warszawa 2008.
- Brilling B., *Die jüdischen Gemeinden Mittelschlesiens. Entstehung und Geschichte*, Stuttgart, Berlin, Köln, Mainz, 1972.
- Dolnośląski Informator Gospodarczy*, Wrocław 1947.
- Dzieje Żydów w Polsce 1944–1968. Teksty źródłowe*, opr. A. Cała, H. Datner-Śpiewak, Warszawa 1997.
- Egit J., *Cu a naje lebn* (Ku nowemu życiu), Wrocław 1947.
- Egit Jakub, *Grand Illusion*, Toronto 1991.
- Einhorn I., *Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce w latach 1921–1950*, Toruń 2008.
- Dolny Śląsk. Monografia historyczna*, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 2006.

- Goldsztejn A., *Ludność żydowska na Dolnym Śląsku w latach 1945–1948* (nie publikowana praca doktorska), Biblioteka Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Grabski A., *Żydowski ruch kombatancki w Polsce w latach 1944–1949*, Warszawa 2002.
- Grabski A., Berendt G., *Między emigracją a trwaniem. Syjoniści i komuniści żydowscy w Polsce po Holokauście*, Warszawa 2003.
- Grajek S., *Po wojnie i co dalej. Żydzi w Polsce, w latach 1945–1949*, Warszawa 2003.
- Gross N., *Film żydowski w Polsce*, Kraków 2002.
- Grynberg M., *Żydowska spółdzielczość pracy w Polsce w latach 1945–1949*, Warszawa 1992.
- Henkel P., *Geschichte der Juden zu Glatz*. Archiwum Państwowe we Wrocławiu, zespół: Magistrat Miasta Kłodzka, sygn. 5410 (rękopis), 5411 (maszynopis).
- Herzig A., *Glaciographia Nova: Festschrift für Dieter Pohl*, Hamburg 2004.
- Herzig A., Ruchniewicz M., *Dzieje Ziemi Kłodzkiej*, Hamburg, Wrocław 2006.
- Hurwic-Nowakowska I., *Przeobrażenia społeczne ludności żydowskiej w Polsce powojennej (studium socjologiczne)*, Warszawa 1965.
- Hurwic-Nowakowska I., *Żydzi polscy (1947–1950). Analiza więzi społecznej ludności żydowskiej w Polsce*, Warszawa 1996.
- Johnson P., *Historia Żydów*, Kraków 2004.
- Kłodzko. *Dzieje miasta*, red. R. Gładkiewicz, Kłodzko 1998.
- Kobielec A., *Więźniowie Żydzi w KL Gross-Rosen*, Państwowe Muzeum Gross-Rosen, 1993.
- Lasman N., *Wspomnienia z Polski, 1 sierpnia 1944 – 30 kwietnia 1957 r.*, Warszawa 1997.
- Mniejszości narodowe w Polsce. Państwo i społeczeństwo polskie a mniejszości narodowe w okresach przełomów politycznych (1944–1989)*, red. P. Madajczyk, Warszawa 1998.
- Najnowsze dzieje Żydów w Polsce w zarysie (do 1950 roku)*, red. J. Tomaszewski, Warszawa 1993.
- Orlicki J., *Szkice z dziejów stosunków polsko-żydowskich*, Szczecin 1983.
- Paczkowski A., *Pół wieku dziejów Polski*, Warszawa 1995.
- Piechocińska J., *Dzieje Żydów w Kłodzku. Opracowanie powstałe na podstawie prac nad monografią historyczną Kłodzka* (praca niepublikowana, maszynopis dostępny w Muzeum Ziemi Kłodzkiej sygn. 498/DM), Kłodzko 1979.
- Polski Słownik Judaistyczny. Dzieje, kultura, religia, ludzie*, red. Z. Borzymińska, R. Żebrowski, t. 1–2, Warszawa 2003.
- Roszkowski W. (A. Albert), *Historia Polski 1914–1990*, Warszawa 1991.
- Słownik nazewnictwa krajoznawczego polsko-niemiecki i niemiecko-polski. Śląsk, Ziemia Lubuska, Pomorze Zachodnie, Warmia i Mazury*, opr. M. J. Battek i J. Szczepankiewicz-Battek, Wrocław 1998.
- Smolar H., *Ojf der lecturer pozicje mit der lecturer hofenung*, Tel Aviv 1982.
- Szaynok B., *Ludność żydowska na Dolnym Śląsku w latach 1945–1950*, Wrocław 2000.
- Tyszkiewicz J., *Sto wielkich dni Wrocławia. Wystawa Ziem Odzyskanych we Wrocławiu a propaganda polityczna Ziem Zachodnich i Północnych w latach 1945–1948*, Wrocław 1997.
- W kraju Pana Boga. Źródła i materiały do dziejów Ziemi Kłodzkiej od X do XX wieku*, opr. A. Herzig i M. Ruchniewicz, Kłodzko 2003.
- Waszkiewicz E., *Kongregacja Wyznania Mojżeszowego na Dolnym Śląsku na tle polityki wyznaniowej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 1945–1968*, Wrocław 1999.
- Włodarczyk T., Einhorn I., Jamróg T., *Dzieje społeczności żydowskiej w Kłodzku XIX–XX w.*, Warszawa 2006.
- Włodarczyk T., Juraschek A., Kierzkowska S., *Przewodnik po świecie kłodzkich Żydów*, Krzyżowa 2007.
- Włodarczyk Tamara, Duda Tomasz, *Szkoły żydowskie we Wrocławiu*, Wrocław 2008.
- Wokół pogromu kieleckiego*, red. Ł. Kamiński i J. Żaryn, Warszawa 2006.

Współcześni Żydzi – Polska i diaspora. Wybrane zagadnienia, red. E. Waszkiewicz, Wrocław 2007.

Z historii ludności żydowskiej w Polsce i na Śląsku, red. K. Matwijowski, Wrocław 1994.

Zarys działalności Centralnego Komitetu Żydów w Polsce za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 1946 r., Warszawa 1947.

„Zwyczajny” resort. Studia o aparacie bezpieczeństwa 1944–1956, red. K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2005.

Żebrowski R., Borzymińska Z., *Po-lin. Kultura Żydów polskich w XX w. (zarys)*, Warszawa 1993.

Żyndul J., *Państwo w państwie? Autonomia narodowo-kulturalna w Europie środkowowschodniej w XX wieku*, Warszawa 2000.

Wydawnictwa ciągłe

Adelson J., *W Polsce zwanej Ludową*, [w:] *Najnowsze dzieje Żydów w Polsce w zarysie (do 1950 roku)*, red. J. Tomaszewski, Warszawa 1993.

Aleksiun N., *Materiały dotyczące historii Żydów w Polsce w latach 1945–1950 w archiwach wojewódzkich*, „Biuletyn ŻIH” 1994, nr 1–3 (169–171).

Aleksiun N., *Nielegalna emigracja Żydów z Polski w latach 1945–1947*, cz.1–3, „Biuletyn ŻIH” 1995/96, nr 3/2; 1996, nr 3 i 4.

Aleksiun N., *Sytuacja Żydów w Europie Wschodniej w latach 1945–1947 w świetle raportów przedstawicieli dyplomatycznych Wielkiej Brytanii*, „Biuletyn ŻIH” 1997, nr 1 (181).

Bat S., *Ludność żydowska na Dolnym Śląsku*, „Rocznik Wrocławski” 1962, t. 5.

Bełdzikowski R., *Niemcy i Żydzi w Wałbrzyskiem w latach 1945–1960 (zarys problematyki)*, „Rocznik Województwa Wałbrzyskiego” 1997.

Bełdzikowski R., *Zasiedlanie i migracja ludności*, „Kronika Wałbrzyska” 1995, t. 9.

Bronsztejn S., *Ludność żydowska na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej. Nieudana próba utworzenia skupiska*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 1991, R. 46, nr 1–4.

Bronsztejn S., *Uwagi o ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku w pierwszych latach po wyzwoleniu*, „Biuletyn ŻIH” 1970, nr 75.

Cmentarz żydowski w Kłodzku. Opracowanie Archiwum Biura Badań i Inwentaryzacji Zabytków, nr 663/2, kwiecień 1988.

Datner-Śpiewak H., *Instytucje opieki nad dzieckiem i szkoły powszechne Centralnego Komitetu Żydów Polskich w latach 1945–1946*, „Biuletyn ŻIH” 1981, nr 3 (119).

Datner H., *Szkoły Centralnego Komitetu Żydów w Polsce w latach 1944–1949*, „Biuletyn ŻIH”, nr 1–3 (169–171), 1994.

Di jesojdes fun der jidyszer selbstferwaltung, [w:] *Di jidysze kehile*, red. I. Grünbaum, Warszawa 1920.

Egit J., *Odbudowa życia żydowskiego*, [w:] *Państwowy Urząd Repatriacyjny w latach 1945–1948 na Dolnym Śląsku*, Wrocław 1949.

Egit J., *Rok życia żydowskiego na Dolnym Śląsku*, „Nowe Życie”, 15 lipiec 1946 r.

Goldsztejn A., *Powstanie skupiska ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku w latach 1945–1947*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 1967, r. 22, nr 1–2, Wrocław 1967.

Goldsztejn A., *Problem żydowski w pierwszych latach Dolnego Śląska*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 1962, nr 20.

Goldsztejn A., *Produktywizacja ludności żydowskiej w latach 1945–1948*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1991, nr 1182, Historia.

Gross N., *Dwa lata filmu żydowskiego w Polsce*, „Nasze Słowo” 1948, nr 16–17.

Hold bohaterom Getta, „Nowe Życie”, nr 7 (16) z 1 maja 1947 r.

Hornowa E., *Powrót Żydów polskich z ZSRR oraz działalność opiekuńcza Centralnego Komitetu Żydów w Polsce*, „Biuletyn ŻIH” 1985, nr 1–2 (133–134).

Jar – sanatorium „TOZ” dla płucnochorych, „Nowe Życie”, nr 6, 30 września 1946 r.

Jest taki oddział TSKŻ, „Słowo Żydowskie”, 22 stycznia 1999 r.

Jüdische Spuren aus der Grafschaft Glatz, „Grafschafter Bote” 2005, nr 7/8.

Kamiński Ł., Ruchniewicz M., Tyszkiewicz J., *Dolny Śląsk w latach 1945–2005*, [w:] Dolny Śląsk. Monografia historyczna, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 2006.

Kassie J., *Rok działalności szpitala TOZ-u w Wałbrzychu*, „Mosty”, nr 7 (411), 16 sierpnia 1949 r.

Kwaterko A., *Otwarcie w Wałbrzychu Szpitala Żydowskiego im. Dawida Guzika*, „Folks Sztyme”, nr 38 (4953), 22 września 1989.

Laqua S., *Der Prozess der „Entjudung“ in der schlesischen Stadt Glatz 1933–1945*, [w:] A. Herzig, Glaciographia Nova: Festschrift für Dieter Pohl, Hamburg 2004.

Marczak T., *Kłodzko powojenne*, [w:] Kłodzko. Dzieje miasta, red. R. Gładkiewicz, Kłodzko 1998.

Mark B., *Do dziejów odrodzenia osiedla żydowskiego po II wojnie światowej*, „Biuletyn ŻIH” 1964, nr 5.

Misztal J., *Osadnictwo Żydów polskich repatriantów z ZSRR na Ziemiach Zachodnich i Północnych*, „Przegląd Zachodni” 1992, nr 2.

Mróz S., *Osadnictwo na ziemi kłodzkiej w l. 1945–1950*, „Rocznik Ziemi Kłodzkiej” 1969/70, t. 9/10

Opoczyński J., *To nie jest klub*, „Folks Sztyme”, nr 10 (4099), 10 marca 1973 r.

Opoczyński J., *W nowym ziebickim klubie*, „Folks Sztyme”, nr 5, 3 stycznia 1973 r.

Osmańczyk Edward, *Dramatyczne lata 1945–1946*, „Kalendarz Żydowski” 1986–1987.

Ossowski E., *Pro memoria*, „Ziemia Kłodzka” 1995, nr 65.

Pierwszy teatr żydowski rozpoczyna pracę, „Pionier”, 27 kwietnia 1946 r., nr 39/203.

Piluk P., *Kłodzko – miasto bez Żydów?*, Słowo Żydowskie z 21 marca 1997 r.

Podhorizer-Zaikin E., *Wystawa sztuki żydowskiej we Wrocławiu*, „Opinia”, nr 32, 28 marca 1949 r.

Pudło K., *Wybrane problemy z organizacji życia zbiorowego ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku (1950–1967)*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1991, nr 1182, Historia.

Pudło K., *Wybrane problemy z procesu przemian ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku w latach 1945–1968*, „Rocznik Dolnośląski” 1988, t. 11.

Pudło K., *Zarys życia zbiorowego ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku (1950–1989)*, „Sprawy Narodowościowe – Seria nowa” 1994, t. 3, z. 1 (4).

Pudło K., *Życie kulturalne dolnośląskiego środowiska żydowskiego (1945–1985)*, „Kultura Dolnośląska” 1985, nr 3–4.

Rok A., *Ziębice nie są małe*, „Folks Sztyme”, nr 47, 18 listopada 1972 r.

Rok A., *Ziębickie dylematy*, „Folks Sztyme”, nr 46, 16 listopada 1974 r.

Rok pracy TOZ-u we Wrocławiu, „Nowe Życie”, nr 5–6 (14–15), 15 marca 1947.

Stankowski A., *Nowe spojrzenie na statystyki dotyczące emigracji Żydów z Polski po 1944 roku*, [w:] G. Berendt, A. Grabski, A. Stankowski, *Studia z historii Żydów w Polsce po 1945 r.*, Warszawa 2000.

Sula D., *Repatriowana ludność żydowska na Dolnym Śląsku w latach 1945–1949*, „Rocznik Województwa Wałbrzyskiego” 1992–1993.

Szaynok B., *Żydzi w Dzierżoniowie (1945–1950)*, [w:] Dzierżoniów – wiek miniony. Materiały pokonferencyjne pod red. S. Ligarskiego i T. Przerwy, Wrocław 2007.

Szaynok B., *Krótką historia pawilonu żydowskiego*, „Odra” 1996, nr 4.

Szaynok B., *Odbudowa życia żydowskiego w Polsce po wojnie na przykładzie osadnictwa żydowskiego na Dolnym Śląsku*, [w:] Żydzi w polskim i czeskim społeczeństwie obywatelskim, red. J. Tomaszewski i J. Valenta, Praga 1999.

Szaynok B., *Początki osadnictwa żydowskiego na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej (maj 1945 – styczeń 1946)*, „Biuletyn ŻIH”, nr 4/94–2/95 (172–174).

Szpilman J. K., *Szpital TOZ-u im. Guzika w Wałbrzychu*, [w:] Towarzystwo Ochrony Zdrowia „TOZ”. Oddział Wojewódzki na Dolnym Śląsku w Dzierżoniowie, Wrocław 1947.

Teatr żydowski na Dolnym Śląsku, „Pionier”, 12 kwietnia 1946 r.

Tych F., *Polityka władz komunistycznych wobec Żydów w powojennej Polsce*, „Midrasz”, nr 10 (102), październik 2005.

Uroczyste otwarcie szpitala „TOZ-u” w Wałbrzychu, „Mosty”, nr 87 (209), 24 lipca 1948.

Wieczorek P., *Udział Żydów w życiu gospodarczym Wałbrzycha 1945–1968*, „Kwartalnik Historii Żydów” 2009, nr 2.

Wieczorek P., *Z dziejów wałbrzyskich Żydów (1945–2005)*, [w:] Współcześni Żydzi – Polska i diaspora. Wybrane zagadnienia, red. E. Waszkiewicz, Wrocław 2007.

Wieczorek P., *Źródła archiwalne do najnowszych dziejów społeczności żydowskiej na Dolnym Śląsku (1945–1950) w świetle zasobów archiwalnych Archiwum Państwowego we Wrocławiu, Oddział w Kamieńcu Żąbkowickim*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2006, nr 3.

Wszyscy krawcy wyjechali. O Żydach w PRL. Z Natalią Aleksium i Dariuszem Stolą rozmawia Barbara Polak, „Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” 2005, nr 11 (58).

Wybory w terenie, „Nowe Życie”, nr 3 (12) z 23 stycznia 1947 r.

Wystawa malarstwa żydowskiego w Legnicy, „Opinia”, nr 57, 20 czerwca 1949 r.

Żaryn J., *Hierarchia Kościoła katolickiego wobec relacji polsko-żydowskich*, [w:] Wokół pogromu kieleckiego, pod red. Ł. Kamińskiego i J. Żaryna, Warszawa 2006.

ANEKS

WYKAZ TABEL

Tabela I. Rozmieszczenie ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku w 1947 r.

Tabela II. Spis placówek dziecięcych TOZ-u na Dolnym Śląsku.

Tabela III. Wykaz Żydów niemieckich deportowanych do Niemiec.

Tabela IV. Struktura zawodowa ludności żydowskiej w Kłodzku w 1946 r.

Tabela V. Zatrudnienie kłodzkich Żydów w lipcu 1946 r.

Tabela I. Liczba ludności żydowskiej na Dolnym Śląsku w 1947 r.

L.p.	MIEJSCOWOŚĆ	OGÓLEM	MĘŻCZYZN	KOBIET
1.	Wrocław	9.045	5.101	3.944
2.	Dzierżoniów	6.132	3.140	2.992
3.	Wałbrzych	4.891	2.284	2.607
4.	Legnica	3.780	1.804	1.976
5.	Bielawa	2.889	1.357	1.532
6.	Żary	1.547	813	734
7.	Świdnica	1.193	620	573
8.	Pieszycy	1.176	594	582
9.	Kłodzko	890	471	419
10.	Biały Kamień	834	b. d.	b. d.
11.	Ziębice	751	394	357
12.	Sobięcin	661	361	300
13.	Ząbkowice Śląskie	658	365	294
14.	Zagórze	614	319	295
15.	Frydlant (Mieroszów)	583	b.d.	b.d.
16.	Strzegom	515	258	257
17.	Jelenia Góra	512	263	249
18.	Złotoryja	504	261	243
19.	Głuszycy	501	262	239
20.	Nowa Ruda	475	231	244
21.	Chojnów	395	191	204
22.	Jawor	336	158	178
23.	Kamienna Góra	336	180	186
24.	Niemcza	308	159	149
25.	Nowa Sól	221	108	113
26.	Duszniki-Zdrój	198	101	97
27.	Boguszów	186	95	91
28.	Ludwikowice	132	67	63
29.	Bolków	132	76	56
30.	Zgorzelec	104	55	49
31.	Brzeg nad Odrą	66	42	24

Źródło: Sprawozdanie Wydziału Ewidencji i Statystyki Centralnego Komitetu Żydowskiego w Polsce za kwiecień 1947 r., cyt. za: A. Goldsztejn, *Powstanie skupiska*, op. cit., s. 200.

Tabela II. Spis placówek dziecięcych TOZ-u na Dolnym Śląsku

L.p.	ODDZIAŁ	ADRES ODDZIAŁU	ADRES PLACÓWKI	LICZBA DZIECI	LICZBA PERSONELU
1.	Bielawa	Rola Żymierskiego 15	Wolności 134	45	12
2.	Dzierżoniów	Świerczewskiego 19	Mickiewicza 10	58	14
3.	Głuszyca	Grunwaldzka 13	Grunwaldzka 13	14	4
4.	Jelenia Góra	Morcinka 3	—	—	—
5.	Kłodzko	Moniuszki 2	Moniuszki 2	20	7
6.	Legnica	Dziennikarska 6	Dziennikarska 6	50	13
7.	Niemcza	brak danych	—	—	—
8.	Pieszycy	Ogrodowa 4	Ogrodowa 10	23	8
9.	Strzegom	Niepodległości 2	Niepodległości 2	18	7
10.	Świdnica	pl. Wojska Polskiego 4	pl. Wojska Polskiego 4	25	8
11.	Wałbrzych	Paderewskiego 10*	Paderewskiego 10*	55	13
12.	Wrocław	Włodkowica 5–9	Podwale Mikołaj. 14	33	11
13.	Ząbkowice	Ziębicka 36	—	—	—
14.	Ziębice	Wałowa 24	—	—	—
15.	Żary	Dolna 35	—	30	8

* Wałbrzyski oddział TOZ-u miał siedzibę w Szpitalu Żydowskim im. Dawida Guzika.

Źródło:

- Spis zakładów zamkniętych, znajdujących się pod opieką TOZ – Oddziału Wojewódzkiego na Dolny Śląsk z 16 lutego 1949 r., AŻIH, zespół: TOZ, sygn. 324/1169; Spis żłobków znajdujących się pod opieką TOZ – Oddziału Wojewódzkiego na Dolny Śląsk z 22 lutego 1949 r., AŻIH, zespół: TOZ, sygn. 324/1169; Spis pododdziałów Wojewódzkiego Oddziału TOZ-u na Dolnym Śląsku, AŻIH, zespół: TOZ, sygn. 324/1169.

Tabela III. Wykaz Żydów niemieckich deportowanych do Niemiec

L.p.	IMIĘ I NAZWISKO	DATA URODZENIA	MIEJSCE URODZENIA	ZAWÓD
1.	Birn Friedrich	1914	<i>Waldheim</i> (Borek, k. Opola)	Dentysta
2.	Birn Gutta	1924	Łódź	Żona
3.	Choya Lidia	1898	<i>Breslau</i> (Wrocław)	urzędniczka
4.	Deutschkron Else	1904	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Wdowa
5.	Dorn Helene	1891	<i>Haynau</i> (Chojnów)	Żona
6.	Dorn Magdalene	1925	<i>Königshain</i> (Wojciechowice)	Kucharka
7.	Engel Horst	1929	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Uczeń
8.	Engel Margot	1905	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Żona
9.	Engel Suzanne	1936	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Córka
10.	Epstein Charlotte	1908	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Laborantka
11.	Epstein Emma	1873	<i>Reichenbach</i> (Dzierżoniów)	Wdowa
12.	Goldmann Dora	1929	<i>Landeck</i> (Lądek-Zdrój)	Uczennica
13.	Goldmann Günther	1927	<i>Landeck</i> (Lądek-Zdrój)	Fryzjer
14.	Goldmann Hedwig	1903	<i>Bad Kudowa</i> (Kudowa-Zdrój)	Żona
15.	Goldmann Heinrich	1900	<i>Bad Kudowa</i> (Kudowa-Zdrój)	Fryzjer

16.	Goldschmidt Maria	1893	<i>Ziegenhals</i> (Głucholązy)	Żona
17.	Goldschmidt Natan	1882	<i>Krotoschin</i> (Krotoszyn)	Robotnik
18.	Gross Hans	1899	<i>Patschkau</i> (Paczków)	Urzędnik
19.	Gross Hildegarda	1895	<i>Obergrund</i>	Żona
20.	Herfurth Maria	1901	<i>Glatz</i> (Kłodzko)	Żona
21.	Herfurth Paul	1899	<i>Alt-Waltersdorf</i> (Stary Waliszów)	elektromonter
22.	Kirchberger Gabriele	1946	<i>Glatz</i> (Kłodzko)	Córka
23.	Kirchberger Heine	1918	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Urzędnik
24.	Kirchberger Herta	1892	<i>Lipine</i> (Lipiny k. Katowic)	Matka
25.	Kirchberger Irene	1923	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Żona
26.	Kotzur Clicie	1912	<i>Neukirch</i> (Nowy Kościół)	Żona
27.	Kotzur Günther	1911	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Robotnik
28.	Kotzur Manfred	1934	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Syn
29.	Kotzur Norbert	1941	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Syn
30.	Kowal (?) Johan	1886	<i>Braunitz</i>	Nauczyciel
31.	Kramer Eva	1910	<i>Liegnitz</i> (Legnica)	Fotograf
32.	Kramer Katharine	1887	<i>Berlin</i>	Żona
33.	Kramer Oskar	1878	<i>Dortmund</i>	Profesor
34.	Meyer Erna	1892	<i>Beuthen</i> (Bytom)	Teściowa
35.	Moser Ernst	1890	<i>Berlin</i>	Urzędnik
36.	Moser Gertrude	1906	<i>Giersdorf</i> (Opolnica)	Żona
37.	Ornstein Renate	1935	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Pasierbica
38.	Puckler Delphina	1931	<i>Bad Reinerz</i> (Duszniki-Zdrój)	urzędniczka
39.	Puckler Jelitta	1907	<i>Laurahütte</i> (Siemianowice)	Żona
40.	Puckler Ralf	1933	<i>Bad Reinerz</i> (Duszniki-Zdrój)	Syn
41.	Rose Felix	1896	<i>Glatz</i> (Kłodzko)	Fryzjer
42.	Ruffert Eugenie*	1908	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Żona
43.	Schild Manfred	1926	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Kelner
44.	Schmeltz Celest.*	1886	<i>Radaschau</i>	Wdowa
45.	Schmeltz Rosalie*	1922	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Sekretarka
46.	Schreiner Gerda	1922	<i>Neisse</i> (Nysa)	Urzędnik
47.	Schreiner Klara	1901	<i>Poppelau</i> (Popielów)	Żona
48.	Schreiner Ludwig	1875	<i>Laurahütte</i> (Siemianowice)	Urzędnik
49.	Schriftan Dora	1922	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Sekretarka
50.	Schriftan Karin*	1916	<i>Breslau</i> (Wrocław)	Sekretarka
51.	Schriftan Martha	1888	<i>Lindenhof</i> (Lipowy Dwór)	Żona
52.	Sesje Erich	1893	<i>Berszkalon</i>	Dentysta
53.	Sesje Hedwig	1891	<i>Berszkalon</i>	Żona
54.	Spinczyk Kurt	1892	<i>Tarnowice</i>	Kupiec
55.	Wirkus Elfriede	1906	<i>Liegnitz</i> (Legnica)	Żona
56.	Wirkus Isidor	1907	<i>Nordhausen</i> (Narost)	Kupiec
57.	Wirkus Norbert	1938	<i>Glatz</i> (Kłodzko)	Syn
58.	Woiciechowski Charlotte	1937	<i>Berlin</i>	Uczeń
59.	Woiciechowski Dora	1940	<i>Berlin</i>	Uczeń
60.	Woiciechowski Eleonora	1905	<i>Frankfurt/M.</i>	Żona
61.	Woiciechowski Kurt	1904	<i>Hannover</i>	Dentysta

* Osoby uwzględnione w wykazie Żydów niemieckich, które jednakże nie stały się na Punkt Zborny.
Źródło: APW, zespół: PUR, sygn. 1417.

Tabela IV. Struktura zawodowa ludności żydowskiej w Kłodzku w 1946 r.

L.p.	KATEGORIA ZAWODOWA	LICZBA PRACOWNIKÓW
1.	Krawcy	120
2.	biuraliści	89
3.	Szewcy	49
4.	Stolarze	45
5.	nauczyciele	32
6.	buchalterzy	28
7.	rzeźnicy	26
8.	piekarze	25
9.	Ślusarze	25
10.	cholewkarze	24
11.	Malarze	23
12.	hafciarki	23
13.	trykotażnicy	22
14.	szoferzy	22
15.	fryzjerzy	20
16.	Tkacze	20
17.	handlujący	20
18.	elektromonterzy	20
19.	kucharze	16

Źródło: Dane Powiatowego Komitetu Żydowskiego w Kłodzku – stan na 1 lipca 1946 r., APW, zespół: WKŻ, sygn. 201.

Tabela V. Zatrudnienie kłodzkich Żydów w lipcu 1946 r.

l.p.	MIEJSCE ZATRUDNIENIA	LICZBA PRACOWNIKÓW
1.	Komitet Żydowski	79
2.	Ośrodek Produktywizacji <i>Gordonia</i>	27
3.	Ośrodek Produktywizacji <i>Ichud</i>	22
4.	Ośrodek Produktywizacji <i>Poalej-Syjon-Lewica</i>	18
5.	Ośrodek Produktywizacji <i>Mizrachi</i>	14
6.	Ośrodek Produktywizacji <i>Dror</i>	11
7.	tartak państwowy	21
8.	Odlewnia żelaza	20
9.	Spółdzielnia Krawiecka „Atelier Mód”	16
10.	Spółdzielnia Szewska „Wspólna Praca”	15
11.	Fabryka Tkacka „Rankowo”	11
12.	Państwowa Centrala Handlowa	11
13.	Spółdzielnia Przetwórstwa Owocowego	8
14.	Ubezpieczalnia Społeczna	7
15.	zakład fotograficzny	7
16.	zakład krawiecki	7
17.	Fabryka Wyrobów Drzewnych	6
18.	Spółdzielnia „Pralnia”	6
19.	wytwórnia win	6
20.	Fabryka Wody Sodowej	6
21.	Milicja Obywatelska	5
22.	Urząd Bezpieczeństwa	5
23.	Janów „Dolny Młyn”	5

Źródło: Spis repatriantów-Żydów w mieście Kłodzku według stanu na 31 lipca 1946 r., APW, zespół: WKŻ, sygn. 24.

WYKAZ ZDJĘĆ

Zdjęcie 1 – Dzieci ze szkoły żydowskiej w Wałbrzychu, ok. 1946 r.; ze zbiorów ŻIH.

Zdjęcie 2 – Szkoła żydowska we Wrocławiu, ok. 1946 r.; Fotoreportaż z życia Żydów na Dolnym Śląsku – Wrocław-Bielawa, 1945–1946; ze zbiorów ŻIH.

Zdjęcie 3 – Plakat z okazji uroczystości obchodów drugiej rocznicy osiedla żydowskiego w Kłodzku, 1947 r.; ze zbiorów ŻIH.

Zdjęcie 4 – Legitymacja członkowska Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce (Sabina Einhorn); ze zbiorów prywatnych Ignacego Einhorna.

Zdjęcie 5 – Rodzina Einhornów z Kłodzka; ze zbiorów prywatnych Ignacego Einhorna.

Zdjęcie 6 – Synagoga w Dzierżoniowie – nabożeństwo żałobne w intencji pomordowanych przez hitlerowców, 9 maja 1946 r.; Fotoreportaż z życia Żydów na Dolnym Śląsku – Rychbach, 1945–1946; ze zbiorów ŻIH.

Zdj. 1. Dzieci ze szkoły żydowskiej w Wałbrzychu (wraz z rabinem kpt. Mojżeszem Halbersbergiem), ok. 1946 r.

Zdj. 2. Szkoła żydowska we Wrocławiu, ok. 1946 r.

Zdj. 3. Plakat z okazji uroczystości obchodów drugiej rocznicy osiedla żydowskiego w Kłodzku, 1947 r.

Zdj. 4. Legitymacja członkowska kłodzkiego oddziału TSKŻ, 1950 r.

Zdj. 5. Rodzina Einhornów z Kłodzka – Sabina – była więźniarka *Auschwitz-Birkenau*, Józef – działacz Związku Żydów Uczestników Walki Zbrojnej z Faszyzmem oraz ich syn Ignacy

Zdj. 6. Synagoga w Dzierżoniowie – nabożeństwo żałobne w intencji pomordowanych przez hitlerowców, 9 maja 1946 r.

INDEKS OSOBOWY

Abosz 54
Abramowicz Hersz 74
Abramowicz Leon 40
Adelson Józef 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 45, 72, 77, 78
Albert Andrzej zob. Roszkowski Wojciech
Alejchem Szolem 22, 23, 24, 25
Aleksiun Natalia 69, 70, 72, 82, 83
Alpertowa 32
Altman Hersz 63
Altman Izrael 73
Anders Władysław 41
Arendorf 24

Bader Abraham 67
Baumgarten Edward (Markus) 39
Bayer J. H. 32
Bein Wiliam 70
Bekier Izrael 22
Bėldzikowski Ryszard 6
Ben Gurion Dawid 77
Berg Judyta 24, 25
Bernkopf Maks zob. Romkowicz Bronisław
Bernstein (rabin) 41
Biernacki Edmund 36
Błotnik Josef 76
Borkowska 22
Borochow 71, 72
Borzymińska Zofia 30, 42
Brandel Leon 76
Brilling Bernhard 7
Bronsztejn Szyja 5, 10, 16, 17, 20, 33, 81
Brystowski Mojżesz 62, 65

Cała Alina 10, 12, 82
Chain-Gołębiowski Leon 35
Chazanowicz Symche 65
Choja 63
Chwojnik 67
Ciechanowski Wolf 63
Cukierman Icchak 44
Cymerman Henryk 24
Czeret Perec 63, 65

Danko 43
Datner-Śpiewak Helena 10, 66
Deligdier Maks 67
Dorn Helene 57

Duda Tomasz 31
Dudek J. 30

Egit Jakub 4, 14, 15, 16, 26, 28, 29, 40, 42
Eimerl Samuel zob. Witkowski Stanisław
Einhorn Ignacy 4, 7, 33
Einhorn Józef 75
Eisenberg Jakub 14
Elbaum Izaak 39

Fajgenbaum Leon 39
Feldman (rodzina) 76
Fiebich Feliks 24, 25
Finkelstein Samuel 26
Fleischerowa 63
Freund Walter 55, 56
Friedwald Adolf 76
Frydman (rabin) 41
Fryszman 32

Gass Wołodia 73
Gelernter Mojżesz 64
Gerro Henryk 24
Gitlinowa Elżbieta 66, 67
Goldberg Emil zob. Żółtogórski Emil
Goldmann Dora 57
Goldmann Günther 57
Goldmann Hedwig 57
Goldmann Heinrich (Henryk) 57, 62, 63
Goldsztejn Arnold 5, 10, 16, 61
Gołąb 32
Gottlieb Leopold 26
Gottlieb Maurycy 26
Górny Artur 39
Grabski August 12, 75
Grad Karol 38
Grade Chaim 24, 25
Grajek Stefan (Szalom) 42, 43, 44, 69
Grobelny Józef 79
Gross Natan 27
Grünbaum Icchak 8, 9
Grünspan Bernard 39
Grynberg Michał 5, 11
Guzik Dawid 34, 35

Haas Adolf 14
Hanft Chaim 28
Hebzda-Sołogub Beata 6
Henkel Paul 7
Herzig Arno 7

Hlond August 48, 49
Hofer Jechiel 27
Hollinger 32
Hornowa Elżbieta 11, 18
Horowitz Norbert 22
Huberman Bolesław 31

Idesis Chaja 76
Izudin L. 76

Jagodziński Chaim 74
Jamróg Tomasz 7
Janis 34
Jarowicki Stanisław 6
Johnson Paul 77
Juraschek Anna 7
Jurkowski Mieczysław (Moniek) 39

Kaczergiński Szmerke (Szymon) 24, 25
Kahane Dawid 48, 49, 63
Kałuszyner 66
Kamerling Leon 38
Kamińska Ida 22
Kamiński Łukasz 46, 49
Kapulkin Aron 54
Karpinowicz Rita 22
Kasztelański Maksymilian 39
Katz Lemil zob. Stesłowicz Jan
Kęsik Jan 6
Kierzkowska Sonia 7
Kirchberger Herta 57
Kirchmeyer 57
Kleider Rubin 63
Klitenik Franciszek (Efraim) 40
Kluger Maksymilian 76
Kobielec Aleksandra 13
Kojlich Jakub 24
Koleśnikow Załmen 24, 25
Korczak Janusz 67
Korman Markus 65
Kornecki Adam 37
Kornhendler Dawid zob. Kornecki Adam
Kosman Maurycy 39
Kraft Henryk 39
Krajndlerowie 66
Kramsztyk Roman 26
Kurnik Walter 55

Laqua Simone 7
Lasman Noach 44, 48, 68, 69, 70

Last Edward 38
Lauterstein Maurycy 76
Leizer Wolf zob. Kamerling Leon
Lemberger Stanisław zob. Ligoń Stanisław
Lerner Abraham zob. Nowak Artur
Lerman Aron zob. Limanowski Alfred
Liberson-Szwarcmanowa 26
Ligoń Stanisław 39
Lilian Romana 24, 25
Limanowski Alfred 38
Linkowski Mojżesz 14, 32

Mader Jechiel 74
Majkowski Aleksander 38
Mandel Arnold 39
Marczewski Antoni 38
Mark Bernard 5
Markowicz Artur 26
Mejer Ania 67
Meyer Erna 63
Miller Abram 74
Moser 57
Mróz Stefan 51

Narcowicz (rodzina) 76
Nass 46
Natan Symche 22
Necer Cwi 44, 45
Neufeld 22
Niwiński R. 6
Nowak Adam 37
Nowak Andrzej 6
Nowak Artur 37
Nusbaum 22
Nyssenkorn Jankiel 65

Olicki Lejb 24, 25
Olko Feliks 77
Opoczyński Jakub 6, 7
Orlicki Józef 43
Osóbka-Morawski Edward 24, 61
Ossowski Edward 7

Paczkowski Andrzej 78
Pajkin Dawid 74
Pancewicz Masza 16
Perec Icchak Lejb 24
Pichowicz J. 6
Picon Molly 24
Piechocińska Janina 7

Pilic Estera 76
Piluk Piotr 6
Pleszowski Leon 62, 63
Podhorizer-Zaikin Ernestyna 26
Połomski Franciszek 7
Poznańscy 34
Pryferowa 63
Pudło Kazimierz 5, 52

Richter Juda Lejb 62, 63
Rok Abram 6
Romkowiec Bronisław 38
Rosenbaum Feliks zob. Feliks Różycki
Rosenberg Jakub 14
Roszkowski Wojciech 18
Rotbaum Jakub 23, 27, 31
Rotenberg 66, 67
Rozenberg Abraham 73
Rozental Chajele 22
Rózanykwiat Janina 67
Różycki Feliks 38
Ruchniewicz Małgorzata 7, 46

Schelz Celestyna 63
Schneweiss Leon 76
Siegal 24
Silberfenig 16
Skunka A. 6
Smith 34
Smolar Hersz 36
Sojfer Józef 54
Soroka Józef 39
Spsychalski Marian 44
Stalin Józef 77, 78, 81
Stankowski Albert 12, 41
Stein Herman 40
Steinberg Mojżesz 63, 64
Stern Jonas 26
Stesłowicz Jan 37
Stola Dariusz 83
Sula Dorota 5
Sułtanikowa 63
Suszczyk Majer (Meyer) 73, 74
Sven Sylwia 31
Szaynok Bożena 5, 6, 19, 20, 21, 26, 28, 29, 31, 36, 45, 51, 55, 83
Szenberg Siania 14
Szpacenko Daniel 38
Szpilman J. K. 34, 35
Szpirerowa Dora 66, 67
Sztajnberg Icek 65

Sztejman Fajwel 73
Sztejnman Józef 54
Szudrich Abraham 73
Szumacher Michał 38
Szwagrzyk Krzysztof 37
Szwarc 32

Truman Harry 78
Tuchmajer 62
Tusznajder Henryk 62
Tyszkiewicz Jakub 28, 46

Wajntraub Saul 40, 76
Wajsman Michał (Mojżesz) 39
Wassersturm 39
Waszkiewicz Ewa 5, 6, 20, 65, 73
Wegmajster Nechemia 63, 65
Weitzman Herman 54
Wieczorek Paweł 6
Wilf Iser 39
Witkowski Stanisław 39
Włodarczyk Tamara 7, 31
Wołkowyski 32
Wrzeński Wojciech 46

Zak S. 22
Zalcman Mania 67
Zalkind Rachela 67
Zauberman Hana 14
Zausner Stanisław 76
Zylberberg 48

Żak 25
Żak Aleksander 75
Żaryn Jan 49
Żebrowski Rafał 30, 42
Żółtogórski Emil 38
Żyndul Jolanta 8

INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH

Asch 43, 44

Auschwitz-Birkenau 32

Austria 8, 38, 41, 44

Bawaria 44

Berlin 44, 52, 55

Białoruska Socjalistyczna Republika Radziecka 18

Biały Kamień 19, 33

Białystok 34

Bielawa 14, 16, 19, 25, 32, 33

Boguszów-Gorce 19, 33

Bolków 19, 36, 37

Boża Góra zob. Boguszów-Gorce

Bratysława 44, 70

Broumov 45

Brzeg 19

Bystrzyca Kłodzka 19, 33, 37, 66

Bystrzycki powiat 16, 56

Cheb 43, 44

Chojnów 6, 19

Czechosłowacja 43, 45, 57, 68

Drohobycz 6, 52

Duszniki-Zdrój 19, 33, 54, 55, 56, 60, 61, 74

Dzierżoniów 4, 6, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 40, 43, 44, 46, 47, 53, 57

Dzierżoniowski powiat 16, 18

Erec Israel zob. Izrael

Frydberg zob. Mirsk

Frydlant zob. Mieroszów

Gdynia 52

Gierczce Puste zob. Głuszycza

Glatz zob. Kłodzko

Głuszycza 14, 19, 32, 33

Hof 43, 44

Italia zob. Włochy

Izrael 13, 21, 23, 25, 29, 30, 37, 38, 40, 42, 77, 78, 80, 81, 83

Jar zob. Sokołowsko

Jawor 19, 39

Jaworski powiat 16

Jelenia Góra 17, 19, 33, 36, 37, 39, 58
Jeleniogórski powiat 16

Kamienna Góra 6, 19, 33, 39, 58
Kamienogórski powiat 58, 59
Katowice 52, 68
Katowickie województwo 12
Kielce 17, 41, 43, 49, 59
Klack zob. Kłodzko
Kłodzka Kotlina 42, 55, 56, 74, 77
Kłodzka Ziemia 7, 17, 51, 52, 54, 55, 59, 60
Kłodzki powiat 16, 18, 52, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 71
Kozuchów 19
Kraków 17, 34
Kresy Wschodnie 17, 27, 47, 52, 83
Krzywa 46
Kudowa-Zdrój 33, 42, 43, 44, 45, 68, 69, 70, 72, 73, 74

Lądek-Zdrój 46
Legnica 4, 6, 16, 19, 20, 26, 30, 31, 32, 33, 46, 71
Legnicki powiat 16
Lubań 19
Lubański powiat 16
Lubawka 33
Lublin 34
Ludwigsdorf zob. Ludwikowice Kłodzkie
Ludwikowice Kłodzkie 14, 19, 32, 51, 54, 60, 66
Ludwikowo zob. Ludwikowice Kłodzkie
Lwów 52

Łachwa 76
Łęczno 76
Łódzkie województwo 12
Łódź 41

Mieroszów 19, 33, 43, 45, 73
Mirocza 76
Mirsk 33
Monachium 44

Nachod 42, 44
Niemcy 7, 11, 17, 41, 42, 43, 44, 55, 56, 57, 62, 63, 69
Niemcza 19, 25, 32, 33
Norymberga 44
Nowa Ruda 16, 19, 33, 54, 55, 60, 61, 66
Nowa Sól 19
Nowe Miasto 76
Nowe Miasto (dzielnica Wałbrzycha) 34, 47
Nowy Dąb 76
Nowy Jork 22, 23, 25

Oława 46

Palestyna 11, 36, 42, 44, 69, 70, 71, 72, 77

Paryż 23, 43

Pieszyce 6, 14, 19, 25, 32, 33, 46

Pilzno 44

Piława Górna 67

Piotrolesie zob. Pieszyce

Polanica-Zdrój 19, 33, 54, 60

Praga 42, 44, 69

Przemków 46

Puszczykowo Zdrój zob. Polanica-Zdrój

Równe 52

Rumunia 42

Rychbach zob. Dzierżoniów

Sobięcin (dzielnica Wałbrzycha) 19

Sokołowsko 32, 33, 47

Solice Dolne zob. Szczawno-Zdrój

Stanisławów 52

Strużyny 69

Strzegom 19, 32, 33, 66

Stutthoff 32

Szczawno-Zdrój 19, 33

Szczecin 41, 43

Świdnica 6, 19, 20, 25, 26, 32, 33, 39, 58

Świdnicki powiat 16, 58, 59

Świebodzice 19

Świętoszów 46

Tel Awiw 29, 43, 77

Terezin 57

Trutnov 45

Trzebień 46

Ukraińska Socjalistyczna Republika Radziecka 18

USA 38, 76, 82

Wałbrzych 4, 6, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 40, 44, 45, 47, 53, 64, 68, 72, 73

Wałbrzyski powiat 16, 18, 58, 59

Warszawa 4, 22, 23, 26, 34, 43, 52, 76, 79

Węglewo 33

Wiedeń 44

Wielkopolska 47

Wilno 22, 23, 25, 52

Włochy 44

Wrocław 4, 6, 7, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44,
46, 52, 56, 57, 74, 78, 79, 80

Wrocławski powiat 16

Wrocławskie województwo 17, 20, 37, 47

Zagórze 19, 25, 32, 33

Ząbkowice Śląskie 19, 21, 25, 32, 40

Ząbkowicki powiat 16

Zgorzelec 19, 33

Zgorzelecki powiat 16

Ziębice 6, 19, 32

Złotoryja 19, 21, 71

Złotoryjski powiat 16

ZSRR (Związek Radziecki) 11, 12, 17, 18, 20, 27, 28, 29, 41, 43, 53, 54, 58, 65, 72, 77, 78,
81, 83

Żary 19, 32, 67